

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО РУСКИ ЕЗИК ЗА ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА ЗА ПОСТИГАНЕ НА НИВО В1

МОДУЛ «УСТНО ОБЩУВАНЕ»

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Профилираното обучение по руски език във втори гимназиален етап на средната образователна степен е насочено към разширяване и обогатяване на основни знания, умения и отношения, свързани с изграждането на езикова, социолингвистична, прагматична и межкултурна компетентност като компоненти на комуникативната компетентност на ученика и се провежда в четири модула – „Устно общуване“, „Писмено общуване“, „Език и култура“ и „Езикови практики“, които представляват единно цяло. В модулите „Устно общуване“ и „Писмено общуване“ се посочват очакваните резултати по уменията – слушане/четене/говорене/писане, заложи в програмата на съответния модул. В модулите „Език и култура“ и „Езикови практики“ се посочват очакваните резултати по компетентности.

Тази учебна програма представя профилираната подготовка по руски език за модул „Устно общуване“ за ученици от XI и XII клас, които без интензивно или без разширено обучение в VIII клас в края на XII клас – профилирана подготовка, постигат ниво В1 по Общата европейска езикова рамка. Учебната програма конкретизира резултатите, които учениците трябва да постигнат в края на XII клас – профилирана подготовка, в съответствие с Приложение № 2 към чл. 4, ал. 1, т. 2 от Наредба № 7 от 11.08.2016 г. за профилираната подготовка.

Тематичните области, езиковите средства, устните и писмените речеви дейности в програмата са съобразени с интересите, възрастовите особености и опита на учениците. Учебната програма следва спираловидния принцип на повторемост и постепенно разширяване на знанията, уменията и компетентностите, отнасящи се за целия етап на обучение.

Модулното обучение по руски език в XI и XII клас дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и за самостоятелност при учене, както и за насърчаване на мотивацията им в перспективата на ученето през целия живот.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Тематични области	Очаквани резултати	Нови знания
<p>XI клас</p> <p>I. Аз и другите</p> <ul style="list-style-type: none"> • Междуличностни отношения. • Отношения между поколенията. • Любов и партньорство в живота. • Реално и виртуално общуване. <p>II. Ежедневие</p> <ul style="list-style-type: none"> • Личен живот и професионален избор. • Мечти и реалност. • Мода и стил. <p>III. Здраве и здравословен начин на живот</p> <ul style="list-style-type: none"> • Природосъобразен живот. • Живот без стрес. • Пътешествия. <p>IV. Природа и екология</p>	<p>Слушане</p> <p>При слушане на ежедневен разговор, интервю или дискусия, информационен бюлетин от средствата за масово осведомяване, несложни технически инструкции, описание на човек, предмет или място, кратък разказ по познати теми, свързани с ежедневието, с лични интереси или с профила на училището, когато се говори на стандартен език с нормално темпо, ясна дикция и стандартно произношение</p> <p>ученикът може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • разбира общия смисъл на различни в жанрово и стилово отношение текстове (автентични, адаптирани или учебни); • разбира и извлича основната информация от различни в жанрово и стилово отношение текстове (автентични, адаптирани или учебни); • разбира и извлича конкретна информация от различни в жанрово и стилово отношение текстове (автентични, адаптирани или учебни); 	<p>I. ФОНЕТИКА</p> <p>Овластяване на основните фонетични и интонационни норми на произношение в руския език в степен, необходима за решаване на комуникативните задачи.</p> <p>II. МОРФОЛОГИЯ</p> <p>1. Морфемна структура на думата Разпознаване на широк кръг словообразователни модели на съществителни, прилагателни, глаголи, наречия</p> <p>2. Съществително име</p> <ul style="list-style-type: none"> • собствени - нарицателни; • абстрактни - конкретни; • събирателни; • веществени. <p>• Употреба на основните падежни значения:</p> <p>Именителен падеж - приложение (<i>Ученици читаят отрывки из романа „Война и мир“. Инженер Петров еще не пришел.</i>).</p> <p>Родителен падеж <u>Без предлог</u> - определение след отглаголни съществителни (<i>Строительство школы закончили вовремя. Я выполнил просьбу одноклассницы.</i>); - субект на действието с глаголите <i>ждать, искать, просить, хотеть, требовать</i> (<i>Я жду ответа на мой вопрос.</i>); - при отрицание след преходни глаголи (<i>Марина не поняла вопроса.</i>);</p> <p><u>С предлози, изразяващи:</u> - причина: <i>из-за, от, из, по</i> (<i>Собака дрожит от холода. Я это сделаю из уважения к тебе. Он отсутствует по болезни.</i>); - състояние, от което искат да се избавят: <i>от</i> (<i>Он принял лекарство от головной боли.</i>).</p> <p>Дателен падеж <u>Без предлог:</u> - в съчетания от типа <i>памятник Пушкину, привет друзьям</i>;</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Екология и екологично мислене. • Екологични организации и инициативи. • Опазване на околната среда. • Природно равновесие и ресурси. <p>XII клас</p> <p>V. Светът около мен</p> <ul style="list-style-type: none"> • Общество и прогрес. • Конфликти и толерантност. • Общество и медии. <p>VI. Моята родина и светът</p> <ul style="list-style-type: none"> • Аз – гражданин на Европа и света. • Свят без граници. • Многообразие в съвременния свят. 	<ul style="list-style-type: none"> • разбира по-важните подробности отсъдържанието на жанрово различни текстове по познати теми (автентични, адаптирани или учебни); • използва набор от стратегии при слушане на текстове от оригинални източници (напр. езикова догадка на база контекст, използване на визуални опори и пр.). <p>Говорене</p> <p>Монологична реч (устно изложение)</p> <p>При описание на лица, предмети и обекти или при предаване на събития или случки, при преразказ по зададени опори (вербални и визуални), при резюмиране (напр. на сюжета на книга или филм), при формулиране и обосноваване на лични чувства, мнения, планове, решения и действия, при представяне или обобщение на резултати от изпълнението на поставена задача (например проект), при устна презентация (по зададен модел) по познати теми, свързани с ежедневието, с лични интереси или с профила на училището</p> <p>ученикът може да:</p>	<p>- логически субект в безлични конструкции (<i>Детям хочется гулять.</i>).</p> <p><u>С предлози, изразяващи:</u></p> <p>- обект на действието с глаголите <i>готовиться, обращаться, относиться, принадлежать, привыкать</i> и др. и съществителните, образувани от тях: <i>к (Мы долго готовились к отъезду. У него профессиональное отношение к музыке.);</i></p> <p>- обект на действието с някои съществителни, обозначаващи чувство или отношение (<i>интерес, любовь, уважение, доверие, ненависть</i>): <i>к (интерес к спорту);</i></p> <p>- действие, повтарящо се на определен интервал от време: <i>по (Врач принимает по вторникам.).</i></p> <p>Винителен надеж</p> <p><u>Без предлог:</u></p> <p>- определено разстояние в съчетание с глаголите за движение (<i>Мы проехали километр и увидели озеро.</i>).</p> <p><u>С предлози, изразяващи</u></p> <p>- насоченост на действието: <i>в, на, за, под (Гость повесил пальто на вешалку. Ручка упала на пол.);</i></p> <p>- насоченост с някои съществителни: <i>в(билет в театр, вход в магазин);</i></p> <p>- време: (<i>за год, за неделю.</i>).</p> <p>Творителен надеж</p> <p><u>Без предлог:</u></p> <p>- начин на действие (<i>Она заговорила тихим голосом.</i>);</p> <p>- средство за предвиждане (<i>Туристы ехали поездом.</i>);</p> <p>- обект на действието (<i>Директор руководит заводом.</i>)</p> <p>- време (<i>Мы занимаемся целыми днями.</i>);</p> <p>- с глаголи, изразяващи чувство (<i>восхищаться, любоваться, наслаждаться.</i>).</p> <p><u>С предлози, изразяващи</u></p> <p>-лице-партньор, съучастник: <i>с (Мы с подругой обсудили вопрос.);</i></p> <p>- начин на действие: <i>с (Дети слушали рассказ ветерана с интересом.);</i></p> <p>- цел: <i>за (Мальчик пошел за хлебом.);</i></p> <p>-време: <i>за</i> в словосъчетанията <i>за обедом, за завтраком, за чаем, за работой (За обедом они долго разговаривали.).</i></p> <p>Предложен надеж</p> <p>- за време (период от живота) и с думите <i>начало, середина, конец: в (В молодости отец был летчиком. Первые цветы расцвели в начале марта.);</i></p> <p>- за обозначаване на обект с някои глаголи и съществителните, образувани от тях: <i>в (Дети нуждаются в помощи.);</i></p>
---	--	---

	<ul style="list-style-type: none"> • построява логически своето изказване; • създава самостоятелно устно изложение (със или без предварителна подготовка), като се съобразява с целта на общуването, потенциалния слушател и комуникативната ситуация; • използва езикови средства, съобразени с основните изисквания за устно общуване, като говори без особени затруднения, дори и без предварителна подготовка, с близко до стандартното произношение и употребявайки езиковите структури по начин, който не възпрепятства разбирането. <p>Диалогична реч (участие в разговор) При спонтанен или предварително подготвен разговор с един или повече събеседници, включително дискусия или интервю, по познати теми, свързани с ежедневието, с лични интереси или с профила на училището, или по зададен модел ученикът може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • инициира, поддържа и завършва разговор на 	<ul style="list-style-type: none"> - за изразяване на цел в някои словосъчетания: <i>при (при помощи, при желаниии, при условии, при поддержке).</i> <p>3. Прилагателно име - Качествени и относителни прилагателни. - Управление на пълните и кратките прилагателни.</p> <p>4. Местоимение Значение, словоизменение и употреба на: - показателни (<i>этот, тот, такой</i>); - отрицателни с частиците <i>ни-</i> и <i>не-</i>(<i>никто, никого, некого, ничей, никакой</i>); - отрицателни с частиците <i>ни-</i> и <i>не-</i> с предлози (<i>ни с кем, не с кем, ни к кому, не к кому</i>); - неопределителни с частиците <i>-то</i> и <i>-нибудь</i> (<i>кто-то, кто-нибудь</i>); - определителни (<i>сам, самый, весь, каждый, любой</i>).</p> <p>5. Числително име Употреба на числителните в съчетание със съществителни прилагателни. Събирателни числителни (<i>оба/обе; двое, трое, четверо</i>) в съчетание със съществителни в именителен падеж.</p> <p>6. Глагол Употреба на видовите форми в минало, сегашно и бъдеще време, в изявително, повелително и условно наклонение, с отрицание. Съотношение предлог – глаголна представка при глаголите за движение. (<i>Машина подъехала к остановке. Мальчик отошел от окна. Они доехали до города.</i>) Залог на глагола (<i>Экзамен продолжается 3 часа. Ученый продолжил опыты.</i>). Употреба на причастия и деепричастия.</p> <p>7. Наречие Видове наречия за: - време (<i>вовремя, теперь,надолго</i>); - място (<i>оттуда, везде, вдали</i>); - отрицателни (<i>никуда, негде</i>); - начин на действие (<i>срочно,целиком</i>); - количество и степен (<i>слишком,всего</i>); - неопределителни (<i>куда-то, когда-нибудь</i>).</p> <p>8. Служебни части на речта - предлози <i>у, около, от, из, из-за, несмотря на, перед, за, между, к, по, под, благодаря, в, на, при, с, кроме, мимо, среди</i>;</p>
--	--	---

	<p>определена тема, съобразен с целта на общуването и с останалите участници в него;</p> <ul style="list-style-type: none"> • реагира словесно на репликите на своите събеседници, като следва логиката на разговора и допринася за неговото развитие; • изразява чувства, мнения, учтиво съгласие/несъгласие; • използва езикови средства, съобразени с основните изисквания за устно общуване, като говори без особени затруднения, дори и без предварителна подготовка, с близко до стандартното произношение и употребявайки езиковите структури по начин, който не възпрепятства разбирането; • използва компенсаторни комуникативни стратегии за поддържане на разговора при дефицит на езиковите средства, с които разполага (например моли събеседника да повтори или да изясни онова, което току-що е казал, перифразира 	<ul style="list-style-type: none"> - многозначност на предлозите <i>от, по, из, в</i> и др.; - съюзи и съюзни думи (<i>хотя, если, чтобы</i>); - синонимия на съюзите; - частици <i>бы, ли, же, -то, -нибудь, кое-, ну, лишь</i>. <h3>III. СИНТАКСИС</h3> <ul style="list-style-type: none"> - Понятие за субект и предикат в изречението. - Начини за изразяване на: <ul style="list-style-type: none"> а) граматическия и логическия субект (съществително, лично или отрицателно местоимение в именителен или в косвен падеж; количествено-именно съчетание; съществително с приложение; събирателно съществително); б) предиката (глагол в инфинитив, в изявително или повелително наклонение; съчетание на лична форма на глагола с инфинитив, със съществително или прилагателно; съчетание на предикативно наречие с инфинитив; прилагателно в пълна или кратка форма, в сравнителна или превъзходна степен; кратко страдателно причастие; устойчиво глаголно-именно съчетание). - Начини за изразяване на обектни, атрибутивни, обстоятелствени отношения. - Правила за преобразуване на пряката реч в косвена. - Правила за трансформиране на деятелните и страдателните конструкции, причастните изрази и подчинените обстоятелствени изречения, предложно-падежните форми на съществителните и инфинитива. - Функционално-стилистична употреба на граматичните и лексикалните единици в научен, в публицистичен и официално-делови текст. <h3>ЛЕКСИКА</h3> <p>Включва основни лексикални единици, необходими за самостоятелно ползване на езика по предвидените от програмата тематични области.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Междуличностни отношения. • Отношение между поколенията. • Любов и партньорство в живота. • Реално и виртуално общуване. • Личен живот и професионален избор. • Мечти и реалност. • Мода и стил. • Природосъобразен живот.
--	---	---

	онова, което е чул/разбрал и др.).	<ul style="list-style-type: none"> • Живот без стрес. • Пътешествия. • Екология и екологично мислене. • Екологични организации и инициативи. • Опазване на околната среда. • Природно равновесие и ресурси. • Общество и прогрес. • Конфликти и толерантност. • Общество и медии. • Аз – гражданин на Европа и света. • Свят без граници. • Многообразие в съвременния свят.
--	------------------------------------	--

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

ХОРАРИУМ ЗА МОДУЛА	XI клас	XII клас
Годишен брой учебни часове	72 учебни часа (36 учебни седмици по 2 учебни часа седмично)	31 учебни часа (31 учебни седмици по 1 учебен час седмично)

Препоръчително разпределение на учебните часове	XI клас	XII клас
За нови знания	до 24 учебни часа	до 10 учебни часа
За упражнения и преговор	до 36 учебни часа	до 17 учебни часа
За практически дейности	до 12 учебни часа	до 4 учебни часа

ОЦЕНЯВАНЕ

Текущи оценки за учебен срок в:	XI клас	XII клас
Устни изпитвания и участие в работа в клас	минимум 1 оценка	минимум 1 оценка
Практически дейности и работа по проекти	минимум 1 оценка	минимум 1 оценка

ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КЛЮЧОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ, КАКТО И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

Тази учебна програма дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и самостоятелност при учене, както и насърчаване на мотивацията им в перспективата на ученето през целия живот.

При профилираното обучение по руски език в XI клас и в XII клас основната цел е цялостното систематизиране, надграждане и обобщаване на усвоените знания, умения и отношения, като се осигурява възможност ученикът да:

- развие езиковите, социокултурните и ключовите компетентности;
- прилага на практика изучавания език: да чете, да разбира устна реч, да общува, да се изразява в писмена и устна форма;
- съпоставя, сравнява, открива съвпадения и различия, обобщава, търси и предлага свои решения;
- изгради положително отношение към изучаването на руски език и култура.

В процеса на профилираното обучение се поставя акцент върху:

- личностно-ориентирано обучение, което позволява индивидуализиран и диференциран подход;
- комуникативен подход с акцент върху практическата насоченост на обучението;
- формиране на базова култура на личността: нравствена, правна, естетическа, физическа, култура на труда, на общуването и за развиване на творчески умения и независимо мислене на учениците;
- принципа на преподаване от лесно към трудно, от изучено към ново, като работата се базира на личния опит и изучаваното по другите учебни предмети, като новият материал се съпоставя с изучения;
- интегрираното изграждане на четирите езикови умения с превес на устната реч;
- използването на руски език като език на общуването в клас (родният се използва при необходимост);
- изграждането на нагласа за межкултурно общуване, развиване на толерантност и интерес към други култури и модели на поведение, както и на чувство за национална идентичност при поднасяне на социокултурната информация за Русия и за рускоезичния свят.

Ключови компетентности	Дейности и междупредметни връзки
УМЕНИЯ ЗА ОБЩУВАНЕ НА ЧУЖДИ ЕЗИЦИ	интегрирано изграждане на четирите езикови умения: слушане, говорене, четене и писане чрез разбиране и съставяне на устни и писмени послания, разбиране и изразяване на мисли, факти, мнения, чувства и отношения както в устна, така и в писмена форма в предвидими и познати ситуации; използване на помощни материали и техника.
КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК	обогащаване на лексиката и осмисляне на отделни граматически категории, развиване на усет за правилен избор на езикови форми, подходящи за конкретен контекст, връзка с учебен предмет български език и литература.
МАТЕМАТИЧЕСКА КОМПЕТЕНТНОСТ И ОСНОВНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА ПРИРОДНИТЕ НАУКИ И НА ТЕХНОЛОГИИТЕ	дейности за запознаване с основни математически действия и концепции и с основни принципи и методи на природните науки и технологиите, както и отражението им върху природната среда, връзка с изучавания материал по учебните предмети математика.

ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНТНОСТ	използване на системи за електронно обучение в часовете по руски език за развиване на езикови умения чрез ИКТ, връзка с учебен предмет информационни технологии .
УМЕНИЯ ЗА УЧЕНЕ	натрупване на знания и опит за осъзнаване на потребност от мотивирано учене и необходимост от постоянно самоусъвършенстване чрез: <ul style="list-style-type: none"> • ролеви игри и симулации; • самостоятелни задачи, отговарящи на индивидуалните интереси на учениците; • представяне на съчинения, стихотворения, песни и пиеси; • работа по проекти и презентации; • дидактически игри в устна или писмена форма (съставяне на фрази, истории с определени думи, групиране на думи, кръстословици и т.н.); • извънкласна дейност, обвързана с учебния процес (посещения на кино, театрални или оперни постановки на руски език или свързани с културния контекст на рускоговорящите страни, изложби, уроци, изнесени сред природата и свързани със заобикалящата среда, участие в училищни и извънучилищни проекти, представления, тържества, срещи с носители на езика и др.); • използване на съвременни и класически средства за обучение: аудио- и мултимедийни материали; печатни материали (разкази, комикси, откъси от книги, проспекти, брошури и др.); • електронно обучение (образователен софтуер, онлайн ресурси), връзка с всички учебни предмети.
СОЦИАЛНИ И ГРАЖДАНСКИ КОМПЕТЕНТНОСТИ	участие в екипни проекти и индивидуални дейности, възпитаване в норми на поведение и изграждане на ценностна система и гражданско самосъзнание; осмисляне на националната културна идентичност чрез опознаване културите на другите народи, връзка с всички учебни предмети .
ИНИЦИАТИВНОСТ И ПРЕДПРИЕМЧИВОСТ	работа в екип и изпълнение на индивидуални задачи, приучаване към спазване на срокове, развиване на новаторско мислене и приемане на нови идеи, връзка с всички учебни предмети .
КУЛТУРНА КОМПЕТЕНТНОСТ И УМЕНИЯ ЗА ИЗРАЗЯВАНЕ ЧРЕЗ ТВОРЧЕСТВО	дейности за опознаване на националната култура в контекста на световното и европейското културно наследство, проекти, творчески инициативи, участие в постановки, празници и др., посветени на България и на страните на изучавания език, и за развиване на креативност, връзка с учебните предмети български език и литература, музика и изобразително изкуство .

**УМЕНИЯ ЗА ПОДКРЕПА НА
УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ И ЗА
ЗДРАВΟΣЛОВЕН НАЧИН НА ЖИВОТ И
СПОРТ**

дейности, формиращи навици за природосъобразен и здравословен начин на живот, положително отношение към световното и националното културно наследство, връзка с учебния предмет **физическо възпитание и спорт.**

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО РУСКИ ЕЗИК ЗА ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА ЗА ПОСТИГАНЕ НА НИВО В1

МОДУЛ «ПИСМЕНО ОБЩУВАНЕ»

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Профилираното обучение по руски език във втори гимназиален етап на средната образователна степен е насочено към разширяване и обогатяване на основни знания, умения и отношения, свързани с изграждането на езикова, социолингвистична, прагматична и межкултурна компетентност като компоненти на комуникативната компетентност на ученика и се провежда в четири модула – „Устно общуване“, „Писмено общуване“, „Език и култура“ и „Езикови практики“, които представляват единно цяло. В модулите „Устно общуване“ и „Писмено общуване“ се посочват очакваните резултати по уменията – слушане/четене/говорене/писане, заложи в програмата на съответния модул. В модулите „Език и култура“ и „Езикови практики“ се посочват очакваните резултати по компетентности.

Тази учебна програма представя профилираната подготовка по руски език за модул „Писмено общуване“ за ученици от XI и XII клас, които без интензивно или без разширено обучение в VIII клас в края на XII клас – профилирана подготовка, постигат ниво В1 по Общата европейска езикова рамка. Учебната програма конкретизира резултатите, които учениците трябва да постигнат в края на XII клас – профилирана подготовка, в съответствие с Приложение № 2 към чл. 4, ал. 1, т. 2 от Наредба № 7 от 11.08.2016 г. за профилираната подготовка.

Тематичните области, езиковите средства, устните и писмените речеви дейности в програмата са съобразени с интересите, възрастовите особености и опита на учениците. Учебната програма следва спираловидния принцип на повторимост и постепенно разширяване на знанията, уменията и компетентностите, отнасящи се за целия етап на обучение.

Модулното обучение по руски език в XI и XII клас дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и за самостоятелност при учене, както и за насърчаване на мотивацията им в перспективата на ученето през целия живот.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Тематични области	Очаквани резултати	Нови знания
<p>XI клас</p> <p>I. Аз и другите</p> <ul style="list-style-type: none"> • Междуличностни отношения. • Отношения между поколенията. • Любов и партньорство в живота. • Реално и виртуално общуване. <p>II. Ежедневие</p> <ul style="list-style-type: none"> • Личен живот и професионален избор. • Мечти и реалност. • Мода и стил. <p>III. Здраве и здравословен начин на живот</p> <ul style="list-style-type: none"> • Природосъобразен живот. • Живот без стрес. • Пътешествия. <p>IV. Природа и екология</p>	<p>Четене</p> <p>При четене на личен имейл/писмо, несложна делова и/или официална кореспонденция, информационен бюлетин, съобщение от средствата за масово осведомяване, блог, реклама, обява, програма или разписание, несложна техническа инструкция, интервю по актуална или позната тема, кратка статия от списание или вестник (вкл. читателско писмо или репортаж) по теми, свързани с ежедневието, с личните интереси или с профила на училището, адаптиран художествен или научно-популярен текст, когато са написани на стандартен език.</p> <p>Ученикът може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • разбира и извлича основната информация от различни в жанрово и стилово отношение текстове (автентични, адаптирани или учебни); • разбира и извлича конкретна информация от различни в жанрово и стилово отношение текстове (автентични, адаптирани или учебни); 	<p>I. ПРАВОПИС И ПУНКТУАЦИЯ</p> <p>Овладяване на основните правописни и пунктуационни норми на руския език в степен, необходима за решаване на комуникативните задачи.</p> <p>II. МОРФОЛОГИЯ</p> <p>1. Морфемна структура на думата Разпознаване на широк кръг словообразователни модели на съществителни, прилагателни, глаголи, наречия</p> <p>2. Съществително име</p> <ul style="list-style-type: none"> • собствени - нарицателни; • абстрактни - конкретни; • събирателни; • веществени. <p>Употреба на основните падежни значения:</p> <p>Именителен падеж - приложение (<i>Ученики читаят отрывки из романа „Война и мир”. Инженер Петров еще не пришел.</i>).</p> <p>Родителен падеж <u>Без предлог</u> -определение след отглаголни съществителни (<i>Строительство школы закончили вовремя. Я выполнил просьбу одноклассницы.</i>); - субект на действието с глаголите <i>ждать, искать, просить, хотеть, требовать</i> (<i>Я жду ответа на мой вопрос.</i>); - при отрицание след преходни глаголи (<i>Марина не поняла вопроса.</i>);</p> <p><u>С предлози, изразяващи:</u> - причина: <i>из-за, от, из, по</i> (<i>Собака дрожит от холода. Я это сделаю из уважения к тебе. Он отсутствует по болезни.</i>); - състояние, от което искат да се избавят: <i>от</i> (<i>Он принял лекарство от головной боли.</i>).</p> <p>Дателен падеж <u>Без предлог:</u></p>

<ul style="list-style-type: none"> • Екология и екологично мислене. • Екологични организации и инициативи. • Опазване на околната среда. • Природно равновесие и ресурси. <p>XII клас</p> <p>V. Светът около мен</p> <ul style="list-style-type: none"> • Общество и прогрес. • Конфликти и толерантност. • Общество и медии. <p>VI. Моята родина и светът</p> <ul style="list-style-type: none"> • Аз – гражданин на Европа и света. • Свят без граници. • Многообразие в съвременния свят. 	<ul style="list-style-type: none"> • разбира в подробности съдържанието на различни в жанрово и стилово отношение текстове по познати теми (автентични, адаптирани или учебни); • използва набор от стратегии при четене на текстове от оригинални източници (напр. открива значението на нови думи и изрази в контекст, търси ключови /опорни думи, разчита на международна лексика, прави справка с речник и/или друг подходящ източник и др.). <p>Писане</p> <p>а. Репродуктивно писане</p> <p>При водене на бележки по време на беседа, лекция, презентация на позната тема от ежедневието или свързана с личните интереси, при създаване на план или резюме на прочетен текст, при сбит или по-подробен преразказ на чут или прочетен текст, при разработване на проектна задача, изискваща съставяне на писмен текст на база събрана информация от различни източници.</p> <p><i>Ученикът може да:</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - в съчетания от типа <i>памятник Пушкину, привет друзьям;</i> - логически субект в безлични конструкции (<i>Детям хочется гулять.</i>); <p><u>С предлози, изразяващи:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - обект на действието с глаголите <i>готовиться, обращаться, относиться, принадлежать, привыкать</i> и др. и съществителните, образувани от тях: <i>к (Мы долго готовились к отъезду. У него профессиональное отношение к музыке.);</i> - обект на действието с някои съществителни, обозначаващи чувство или отношение (<i>интерес, любовь, уважение, доверие, ненависть</i>): <i>к (интерес к спорту);</i> - действие, повтарящо се на определен интервал от време: <i>по (Врач принимает по вторникам.).</i> <p>Винителен надеж</p> <p><u>Без предлог:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - определено разстояние в съчетание с глаголите за движение (<i>Мы проехали километр и увидели озеро.</i>); <p><u>С предлози, изразяващи</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - насоченост на действието: <i>в, на, за, под (Гость повесил пальто на вешалку. Ручка упала на пол.);</i> - насоченост с някои съществителни: <i>в (билет в театр, вход в магазин);</i> - време: (<i>за год, за неделю.</i>) <p>Творителен надеж</p> <p><u>Без предлог:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - начин на действие (<i>Она заговорила тихим голосом.</i>); - средство за предвижване: (<i>Туристы ехали поездом.</i>); - обект на действието (<i>Директор руководит заводом.</i>); - време (<i>Мы занимаемся целыми днями.</i>); - с глаголи, изразяващи чувство (<i>восхищаться, любоваться, наслаждаться.</i>) <p><u>С предлози, изразяващи</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -лице-партньор, съучастник: <i>с (Мы с подругой обсудили вопрос.);</i> - начин на действие: <i>с (Дети слушали рассказ ветерана с интересом.);</i> - цел: <i>за (Мальчик пошел за хлебом.);</i> -време: <i>за</i> в словосъчетанията <i>за обедом, за завтраком, за чаем, за работой (За обедом они долго разговаривали.).</i> <p>Предложен надеж</p> <ul style="list-style-type: none"> - за време (период от живота) и с думите <i>начало, середина, конец</i>: <i>в (В молодости отец был летчиком. Первые цветы расцвели в начале марта.);</i>
---	--	---

	<ul style="list-style-type: none"> • създава самостоятелно текст от определен тип (жанр), съобразен с целта на общуването и поставената задача, потенциалния читател и комуникативната ситуация; • структурира правилно и логично изложението си или следва логиката на оригиналния текст; • използва уместно езиковите средства, съобразявайки се с основните изисквания за писмено общуване и поставената задача по начин, който не възпрепятства разбирането; • прилага изучените езикови норми (вкл. за правопис и пунктуация). <p>б. Продуктивно писане</p> <p>При попълване на документация (формуляри, анкетни карти и др.), при съставяне на кратък автобиографичен текст по зададен модел, при водене на лична кореспонденция (картичка, писмо, покана, имейл), при съставяне на кратки информативни текстове (съобщения, бележки, обяви, анотации на книга или филм,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - за обозначаване на обект с някои глаголи и съществителните, образувани от тях: <i>в (Дети нуждаят се в помощи.)</i>; - за изразяване на цел в някои словосъчетания: <i>при (при помощи, при желаниии, при условия, при поддръжке).</i> <p>3. Прилагателно име</p> <ul style="list-style-type: none"> - Качествени и относителни прилагателни. - Управление на пълните и кратките прилагателни. <p>4. Местоимение</p> <p>Значение, словоизменение и употреба на:</p> <ul style="list-style-type: none"> - показателни (<i>этот, тот, такой</i>); - отрицателни с частиците <i>ни-</i> и <i>не-</i>(<i>никто, никого, некого, ничей, никакой</i>); - отрицателни с частиците <i>ни-</i> и <i>не-</i> с предлози (<i>ни с кем, не с кем, ни к кому, не к кому</i>); - неопределителни с частиците <i>-то</i> и <i>-нибудь</i> (<i>кто-то, кто-нибудь</i>); - определителни (<i>сам, самый, весь, каждый, любой</i>). <p>5. Числително име</p> <p>Употреба на числителните в съчетание със съществителни и прилагателни. Събирателни числителни (<i>оба/обе; двое, трое, четверо</i>) в съчетание със съществителни в именителен падеж.</p> <p>6. Глагол</p> <p>Употреба на видовете форми в минало, сегашно и бъдеще време, в изявително, повелително и условно наклонение, с отрицание. Съотношение предлог – глаголна представка при глаголите за движение. (<i>Машина подъехала к остановке. Мальчик отошел от окна. Они доехали до города.</i>)</p> <p>Залог на глагола (<i>Экзамен продолжается 3 часа. Ученый продолжил опыты.</i>).</p> <p>Употреба на причастия и деепричастия.</p> <p>7. Наречие</p> <p>Видове наречия за:</p> <ul style="list-style-type: none"> - време (<i>вовремя, теперь, надолго</i>); - място (<i>оттуда, везде, вдали</i>); - отрицателни (<i>никуда, негде</i>); - начин на действие (<i>срочно, целиком</i>); - количество и степен (<i>слишком, всего</i>); - неопределителни (<i>куда-то, когда-нибудь</i>).
--	---	---

доклади и др.), при описание на човек, предмет или място, при разказ за случка, преживяване или събитие, при създаване на съчинение (есе) на тема от ежедневието или свързана с личните интереси.

Ученикът може да:

- създава самостоятелно текст по опори или по модел от определен тип (жанр), съобразен с целта на общуването, потенциалния читател и комуникативната ситуация;
 - структурира правилно и построява логически изложението си;
 - използва уместно богат набор от изучените езикови средства, като се съобразява с основните изисквания за писмено общуване и поставената задача;
- прилага изучените езикови норми (вкл. за правопис и пунктуация).

8. Служебни части на речта

- предлози *у, около, от, из, из-за, несмотря на, перед, за, между, к, по, под, благодаря, в, на, при, с, кроме, мимо, среди*;
- многозначност на предлозите *от, по, из, в* и др.;
- съюзи и съюзни думи (*хотя, если, чтобы*);
- синонимия на съюзите;
- частици *бы, ли, же, -то, -нибудь, кое-, ну, лишь*.

III. СИНТАКСИС

- Понятие за субект и предикат в изречението.
- Начини за изразяване на:
 - а) граматическия и логическия субект (съществително, лично или отрицателно местоимение в именителен или в косвен падеж; количествено-именно съчетание; съществително с приложение; събирателно съществително);
 - б) предиката (глагол в инфинитив, в изявително или повелително наклонение; съчетание на лична форма на глагола с инфинитив, със съществително или прилагателно; съчетание на предикативно наречие с инфинитив; прилагателно в пълна или кратка форма, в сравнителна или превъзходна степен; кратко страдателно причастие; устойчиво глаголно-именно съчетание).
- Начини за изразяване на обектни, атрибутивни, обстоятелствени отношения.
- Правила за преобразуване на пряката реч в косвена.
- Правила за трансформиране на деятелните и страдателните конструкции, причастните изрази и подчинените обстоятелствени изречения, предложно-падежните форми на съществителните и инфинитива.
- Функционално-стилистична употреба на граматичните и лексикалните единици в научен, в публицистичен и официално-делови текст.

ЛЕКСИКА

Включва основни лексикални единици, необходими за самостоятелно ползване на езика по предвидените от програмата тематични области.

- Междуличностни отношения.
- Отношение между поколенията.
- Любов и партньорство в живота.
- Реално и виртуално общуване.
- Личен живот и професионален избор.

		<ul style="list-style-type: none"> • Мечти и реалност. • Мода и стил. • Природосъобразен живот. • Живот без стрес. • Пътешествия. • Екология и екологично мислене. • Екологични организации и инициативи. • Опазване на околната среда. • Природно равновесие и ресурси. • Общество и прогрес. • Конфликти и толерантност. • Общество и медии. • Аз – гражданин на Европа и света. • Свят без граници. • Многообразие в съвременния свят.
--	--	--

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

ХОРАРИУМ ЗА МОДУЛА	XI клас	XII клас
Годишен брой учебни часове	72 учебни часа (36 учебни седмици по 2 учебни часа седмично)	31 учебни часа (31 учебни седмици по 1 учебен час седмично)

Препоръчително разпределение на учебните часове:

Препоръчително разпределение на учебните часове	XI клас	XII клас
За нови знания	до 22 учебни часа	до 10 учебни часа
За упражнения и преговор	до 38 учебни часа	до 17 учебни часа
За практически дейности и проекти	до 12 учебни часа	до 4 учебни часа

ОЦЕНЯВАНЕ

Текущи оценки за учебен срок:	XI клас	XII клас
-------------------------------	---------	----------

Писмени изпитвания и участие в работа в клас	минимум 1 оценка	минимум 1 оценка
Домашни работи и работа по проекти	минимум 1 оценка	минимум 1 оценка

ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КЛЮЧОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ, КАКТО И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

Тази учебна програма дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и самостоятелност при учене, както и насърчаване на мотивацията им в перспективата на ученето през целия живот.

При профилираното обучение по руски език в XI клас и в XII клас основната цел е цялостното систематизиране, надграждане и обобщаване на усвоените знания, умения и отношения, като се осигурява възможност ученикът да:

- развие езиковите, социокултурните и ключовите компетентности;
- прилага на практика изучавания език: да чете, да разбира устна реч, да общува, да се изразява в писмена и устна форма;
- съпоставя, сравнява, открива съвпадения и различия, обобщава, търси и предлага свои решения;
- изгради положително отношение към изучаването на руски език и култура.

В процеса на профилираното обучение се поставя акцент върху:

- личностно-ориентирано обучение, което позволява индивидуализиран и диференциран подход;
- комуникативен подход с акцент върху практическата насоченост на обучението;
- формиране на базова култура на личността: нравствена, правна, естетическа, физическа, култура на труда, на общуването и за развиване на творчески умения и независимо мислене на учениците;
- принципа на преподаване от лесно към трудно, от изучено към ново, като работата се базира на личния опит и изучаването по другите учебни предмети, като новият материал се съпоставя с изучения;
- интегрираното изграждане на четирите езикови умения с превес на устната реч;
- използването на руски език като език на общуването в клас (родният се използва при необходимост);
- изграждането на нагласа за межкултурно общуване, развиване на толерантност и интерес към други култури и модели на поведение, както и на чувство за национална идентичност при поднасяне на социокултурната информация за Русия и за рускоезичния свят.

Ключови компетентности	Дейности и междупредметни връзки
УМЕНИЯ ЗА ОБЩУВАНЕ НА ЧУЖДИ ЕЗИЦИ	интегрирано изграждане на четирите езикови умения: слушане, говорене, четене и писане чрез разбиране и съставяне на устни и писмени послания, разбиране и изразяване на мисли, факти, мнения, чувства и отношения както в устна, така и в писмена форма в предвидими и познати ситуации; използване на помощни материали и техника.

КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК	обогаляване на лексиката и осмисляне на отделни граматически категории, развиване на усет за правилен избор на езикови форми, подходящи за конкретен контекст, връзка с учебен предмет български език и литература.
МАТЕМАТИЧЕСКА КОМПЕТЕНТНОСТ И ОСНОВНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА ПРИРОДНИТЕ НАУКИ И НА ТЕХНОЛОГИИТЕ	дейности за запознаване с основни математически действия и концепции и с основни принципи и методи на природните науки и технологиите, както и отражението им върху природната среда, връзка с изучавания материал по учебните предмети математика.
ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНТНОСТ	използване на системи за електронно обучение в часовете по руски език за развиване на езикови умения чрез ИКТ, връзка с учебен предмет информационни технологии.
УМЕНИЯ ЗА УЧЕНЕ	<p>натрупване на знания и опит за осъзнаване на необходимост от мотивирано учене и необходимост от постоянно самоусъвършенстване чрез:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ролеви игри и симулации; • самостоятелни задачи, отговарящи на индивидуалните интереси на учениците; • представяне на съчинения, стихотворения, песни и пиеси; • работа по проекти и презентации; • дидактически игри в устна или писмена форма (съставяне на фрази, истории с определени думи, групиране на думи, кръстословици и т.н.); • извънкласна дейност, обвързана с учебния процес (посещения на кино, театрални или оперни постановки на руски език или свързани с културния контекст на рускоговорящите страни, изложби, уроци, изнесени сред природата и свързани със заобикалящата среда, участие в училищни и извънучилищни проекти, представления, тържества, срещи с носители на езика и др.); • използване на съвременни и класически средства за обучение: аудио- и мултимедийни материали; печатни материали (разкази, комикси, откъси от книги, проспекти, брошури и др.); • електронно обучение (образователен софтуер, онлайн ресурси), връзка с всички учебни предмети.
СОЦИАЛНИ И ГРАЖДАНСКИ КОМПЕТЕНТНОСТИ	участие в екипни проекти и индивидуални дейности, възпитаване в норми на поведение и изграждане на ценностна система и гражданско самосъзнание; осмисляне на националната културна идентичност чрез опознаване културите на другите народи, връзка с всички учебни предмети.

ИНИЦИАТИВНОСТ И ПРЕДПРИЕМЧИВОСТ	работа в екип и изпълнение на индивидуални задачи, приучаване към спазване на срокове, развиване на новаторско мислене и приемане на нови идеи, връзка с всички учебни предмети.
КУЛТУРНА КОМПЕТЕНТНОСТ И УМЕНИЯ ЗА ИЗРАЗЯВАНЕ ЧРЕЗ ТВОРЧЕСТВО	дейности за опознаване на националната култура в контекста на световното и европейското културно наследство, проекти, творчески инициативи, участие в постановки, празници и др., посветени на България и на страните на изучавания език, и за развиване на креативност, връзка с учебните предмети български език и литература, музика и изобразително изкуство.
УМЕНИЯ ЗА ПОДКРЕПА НА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ И ЗА ЗДРАВΟΣЛОВЕН НАЧИН НА ЖИВОТ И СПОРТ	дейности, формиращи навици за природосъобразен и здравословен начин на живот, положително отношение към световното и националното културно наследство, връзка с учебния предмет физическо възпитание и спорт.

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО РУСКИ ЕЗИК ЗА ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА ЗА ПОСТИГАНЕ НА НИВО В1

МОДУЛ «ЕЗИК И КУЛТУРА»

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Профилираното обучение по руски език във втори гимназиален етап на средната образователна степен е насочено към разширяване и обогатяване на основни знания, умения и отношения, свързани с изграждането на езикова, социолингвистична, прагматична и межкултурна компетентност като компоненти на комуникативната компетентност на ученика и се провежда в четири модула – „Устно общуване“, „Писмено общуване“, „Език и култура“ и „Езикови практики“, които представляват единно цяло. В модулите „Устно общуване“ и „Писмено общуване“ се посочват очакваните резултати по уменията – слушане/четене/говорене/писане, заложен в програмата на съответния модул. В модулите „Език и култура“ и „Езикови практики“ се посочват очакваните резултати по компетентности.

Тази учебна програма представя профилираната подготовка по руски език за модул „Език и култура“ за ученици от XI и XII клас, които без интензивно или без разширено обучение в VIII клас в края на XII клас – профилирана подготовка, постигат ниво В1 по Общата европейска езикова рамка. Учебната програма конкретизира резултатите, които учениците трябва да постигнат в края на XII клас – профилирана подготовка, в съответствие с Приложение № 2 към чл. 4, ал. 1, т. 2 от Наредба № 7 от 11.08.2016 г. за профилираната подготовка.

Тематичните области, езиковите средства, устните и писмените речеве дейности в програмата са съобразени с интересите, възрастовите особености и опита на учениците. Учебната програма следва спираловидния принцип на повторемост и постепенно разширяване на знанията, уменията и компетентностите, отнасящи се за целия етап на обучение.

Модулното обучение по руски език в XI и XII клас дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и за самостоятелност при учене, както и за насърчаване на мотивацията им в перспективата на ученето през целия живот.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Тематични области	Очаквани резултати	Нови знания
1. Тема „История и съвременност“	<p>Познавателна компетентност</p> <p>В резултат на обучението ученикът:</p> <ul style="list-style-type: none"> познава основни факти, свързани с историята, географията, политическото и социалното устройство на страната/страните на изучавания език; познава някои от най-изтъкнатите автори/творци и техните най-бележити произведения/творби от областта на литературата, музиката, изобразителното изкуство, киното и др. в страната на изучавания език; познава структурата на образователната система и основните научни достижения в страната/страните на изучавания език; познава особеностите на ежедневието, бита, традициите и празниците в страната/страните на изучавания език; познава типичните поведенчески модели (напр. при поздрав, при отправяне на покана и т.н.) и знае как да реагира адекватно според възприетите норми на поведение в страната/страните на изучавания език; разбира основните културни ценности и вярвания на носителите на изучавания език. <p>Поведенческа компетентност</p> <p>В резултат на обучението ученикът:</p>	
1.1. Пред картата на Русия		<p>Държавни символи;</p> <p>Географско положение, население.</p>
1.2. Социална и политическа реалност		<p>Държавно и политическо устройство;</p> <p>Икономическо положение.</p>
1.3. Исторически събития и изтъкнати личности		<p>Бележити личности на Русия и ролята им в историята на страната.</p>
2. Тема „Празници и традиции в Русия“		
2.1. Празници и знаменателни дати	<p>Обичаи, традиции, национални ястия, свързани с отбелязването на новогодишните празници и Рождество, Масленица, Великден;</p> <p>Знаменателни дати: Денят на победата и Денят на Европа (9 май), Международният ден на жената (8 март) и др.</p>	

<p>2.2. Културно-исторически и туристически забележителности на Русия</p>	<ul style="list-style-type: none"> открива/идентифицира проявленията на културното разнообразие; осмисля/интерпретира смисъла и значението на културното различие (напр. даден факт или явление от чуждата култура) в рамките на съответния културен контекст; сравнява и съпоставя, открива прилики и разлики между родната и културата/културите на носителите на изучавания език; в контекст на многоезичие прави подобни културни паралели и с останалите езици и култури, които познава. 	<p>Културно-исторически и туристически забележителности на Русия: древните градове на Русия („Золотое кольцо”), Санкт-Петербург и др.</p>
<p>3. Тема Национален характер. Руски речеви и поведенчески етикет</p>	<p>Ценностна компетентност</p> <p>В резултат на обучението ученикът:</p> <ul style="list-style-type: none"> проверява отвореност и любознателност към културното разнообразие; проверява толерантност и се въздържа от изяви на недоверие, предразсъдъци и негативно отношение към различията; проверява чувствителност към различието, вкл. и усет за потенциален межкултурен конфликт, както и такт при избягването му или неговото преодоляване; проверява респект и уважение към културното различие, като не подценява достойнството и самобитността на родната култура; умее да съпреживява и да изрази съпричастност към чувствата, вярванията и ценностите на носителите на изучавания език, както и към носители на други езици, които използват изучавания език като средство за комуникация. 	<p>Стереотипи на поведение и речеви етикет:</p> <ul style="list-style-type: none"> на обществени места; на гости; при неформален разговор; при официален разговор.
<p>3.1. Руски национален характер</p> <p>3.2. Руски поведенчески и речеви етикет</p>	<p>Стратегическа компетентност</p> <p>В резултат на обучението ученикът:</p>	<p>Театър и кино (популярни съвременни режисьори и актьори);</p> <p>Музика и балет (бележити творци);</p> <p>Музеи и архитектурни паметници (Ермитаж, Руският музей, Третяковската галерия);</p> <p>Бележити руски писатели и поети (А. С. Пушкин, М. Ю. Лермонтов, И. С. Тургенев, “Сребърен век”).</p>
<p>4. Тема „Изкуство“</p> <p>4.1. Творци и шедеври в изкуството</p>	<p>Стратегическа компетентност</p> <p>В резултат на обучението ученикът:</p>	

4.2. Народно творчество	<ul style="list-style-type: none"> • прилага стратегии за успешна межкултурна комуникация, вкл. и компенсаторни стратегии, за да избегне недоразумение при взаимодействието с представителите на другата културна общност, като отчита културните специфики (напр. вярвания, ценности, приети модели на поведение и пр.) на участниците в ситуацията на межкултурно общуване. 	Художествени занаяти (национален костюм, руски сувенири).
5. Тема „Масмедии“		
5.1. Средства за масово осведомяване		Основни руски медии.
5.2. Интернет и социални мрежи		Справочна информация в интернет (електронни библиотеки, виртуални музеи и изложби, учебни сайтове), руски социални мрежи.

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

ХОРАРИУМ ЗА МОДУЛА	XI клас	XII клас
Годишен брой учебни часове	0 учебни часа	31 учебни часа (31 учебни седмици по 1 учебен час седмично)

Допълнителни уточнения за модул „Език и култура“.

Описанието на новите знания в програмата няма изчерпателен и/или затворен характер – изброените примери в съответните тематични области имат по-скоро илюстративна цел и могат да бъдат допълвани и разширявани според интересите на учениците; т. е. залага се на проектната работа и самостоятелните проучвания на учениците по темите според интересите им.

Межкултурните знания следва да се поднасят в дух на толерантност към различието и в съпоставителен план със съответните проявления в родната култура.

Препоръчително разпределение на учебните часове:

За нови знания	до 15 учебни часа
За упражнения	до 5 учебни часа
За преговор	до 3 учебни часа
Практически дейности/работата по проекти	до 8 учебни часа

ОЦЕНЯВАНЕ

Текущи оценки за учебен срок:	
Устни изпитвания и участие в работа в клас	минимум 1 оценка
Писмени практически задачи в клас, работа по проекти и домашни работи	минимум 1 оценка

ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КЛЮЧОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ, КАКТО И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

Тази учебна програма дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и самостоятелност при учене, както и насърчаване на мотивацията им в перспективата на ученето през целия живот.

При профилираното обучение по руски език в XI клас и в XII клас основната цел е цялостното систематизиране, надграждане и обобщаване на усвоените знания, умения и отношения, като се осигурява възможност ученикът да:

- развие езиковите, социокултурните и ключовите компетентности;
- прилага на практика изучавания език: да чете, да разбира устна реч, да общува, да се изразява в писмена и устна форма;
- съпоставя, сравнява, открива съвпадения и различия, обобщава, търси и предлага свои решения;
- изгради положително отношение към изучаването на руски език и култура.

В процеса на профилираното обучение се поставя акцент върху:

- лично-ориентирано обучение, което позволява индивидуализиран и диференциран подход;
- комуникативен подход с акцент върху практическата насоченост на обучението;
- формиране на базова култура на личността: нравствена, правна, естетическа, физическа, култура на труда, на общуването и за развиване на творчески умения и независимо мислене на учениците;
- принципа на преподаване от лесно към трудно, от изучено към ново, като работата се базира на личния опит и изучаваното по другите учебни предмети, като новият материал се съпоставя с изучения;
- интегрираното изграждане на четирите езикови умения с превес на устната реч;
- използването на руски език като език на общуването в клас (родният се използва при необходимост);
- изграждането на нагласа за межкултурно общуване, развиване на толерантност и интерес към други култури и модели на поведение, както и на чувство за национална идентичност при поднасяне на социокултурната информация за Русия и за рускоезичния свят.

Ключови компетентности

Дейности и междупредметни връзки

УМЕНИЯ ЗА ОБЩУВАНЕ НА ЧУЖДИ ЕЗИЦИ	интегрирано изграждане на четирите езикови умения: слушане, говорене, четене и писане чрез разбиране и съставяне на устни и писмени послания, разбиране и изразяване на мисли, факти, мнения, чувства и отношения както в устна, така и в писмена форма в предвидими и познати ситуации; използване на помощни материали и техника.
КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК	обогаляване на лексиката и осмисляне на отделни граматически категории, развиване на усет за правилен избор на езикови форми, подходящи за конкретен контекст, връзка с учебен предмет български език и литература .
МАТЕМАТИЧЕСКА КОМПЕТЕНТНОСТ И ОСНОВНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА ПРИРОДНИТЕ НАУКИ И НА ТЕХНОЛОГИИТЕ	дейности за запознаване с основни математически действия и концепции и с основни принципи и методи на природните науки и технологиите, както и отражението им върху природната среда, връзка с изучавания материал по учебните предмети математика .
ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНТНОСТ	използване на системи за електронно обучение в часовете по руски език за развиване на езикови умения чрез ИКТ, връзка с учебен предмет информационни технологии .
УМЕНИЯ ЗА УЧЕНЕ	натрупване на знания и опит за осъзнаване на потребност от мотивирано учене и необходимост от постоянно самоусъвършенстване чрез: <ul style="list-style-type: none"> • ролеви игри и симулации; • самостоятелни задачи, отговарящи на индивидуалните интереси на учениците; • представяне на съчинения, стихотворения, песни и пиеси; • работа по проекти и презентации; • дидактически игри в устна или писмена форма (съставяне на фрази, истории с определени думи, групиране на думи, кръстословици и т.н.); • извънкласна дейност, обвързана с учебния процес (посещения на кино, театрални или оперни постановки на руски език или свързани с културния контекст на рускоговорящите страни, изложби, уроци, изнесени сред природата и свързани със заобикалящата среда, участие в училищни и извънучилищни проекти, представления, тържества, срещи с носители на езика и др.); • използване на съвременни и класически средства за обучение: аудио- и мултимедийни материали; печатни материали (разкази, комикси, откъси от книги, проспекти, брошури и др.); • електронно обучение (образователен софтуер, онлайн ресурси), връзка с всички учебни предмети.

СОЦИАЛНИ И ГРАЖДАНСКИ КОМПЕТЕНТНОСТИ	участие в екипни проекти и индивидуални дейности, възпитаване в норми на поведение и изграждане на ценностна система и гражданско самосъзнание; осмисляне на националната културна идентичност чрез опознаване културите на другите народи, връзка с всички учебни предмети.
ИНИЦИАТИВНОСТ И ПРЕДПРИЕМЧИВОСТ	работа в екип и изпълнение на индивидуални задачи, приучаване към спазване на срокове, развиване на новаторско мислене и приемане на нови идеи, връзка с всички учебни предмети.
КУЛТУРНА КОМПЕТЕНТНОСТ И УМЕНИЯ ЗА ИЗРАЗЯВАНЕ ЧРЕЗ ТВОРЧЕСТВО	дейности за опознаване на националната култура в контекста на световното и европейското културно наследство, проекти, творчески инициативи, участие в постановки, празници и др., посветени на България и на страните на изучавания език, и за развиване на креативност, връзка с учебните предмети български език и литература, музика и изобразително изкуство.
УМЕНИЯ ЗА ПОДКРЕПА НА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ И ЗА ЗДРАВΟΣЛОВЕН НАЧИН НА ЖИВОТ И СПОРТ	дейности, формиращи навици за природосъобразен и здравословен начин на живот, положително отношение към световното и националното културно наследство, връзка с учебния предмет физическо възпитание и спорт.

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО РУСКИ ЕЗИК ЗА ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА ЗА ПОСТИГАНЕ НА НИВО В1

МОДУЛ «ЕЗИКОВИ ПРАКТИКИ»

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Профилираното обучение по руски език във втори гимназиален етап на средната образователна степен е насочено към разширяване и обогатяване на основни знания, умения и отношения, свързани с изграждането на езикова, социолингвистична, прагматична и межкултурна компетентност като компоненти на комуникативната компетентност на ученика и се провежда в четири модула – „Устно общуване“, „Писмено общуване“, „Език и култура“ и „Езикови практики“, които представляват единно цяло. В модулите „Устно общуване“ и „Писмено общуване“ се посочват очакваните резултати по уменията – слушане/четене/говорене/писане, заложи в програмата на съответния модул. В модулите „Език и култура“ и „Езикови практики“ се посочват очакваните резултати по компетентности.

Тази учебна програма представя профилираната подготовка по руски език за модул „Езикови практики“ за ученици от XI и XII клас, които без интензивно или без разширено обучение в VIII клас в края на XII клас – профилирана подготовка, постигат ниво В1 по Общата европейска езикова рамка. Учебната програма конкретизира резултатите, които учениците трябва да постигнат в края на XII клас – профилирана подготовка, в съответствие с Приложение № 2 към чл. 4, ал. 1, т. 2 от Наредба № 7 от 11.08.2016 г. за профилираната подготовка.

Тематичните области, езиковите средства, устните и писмените речеви дейности в програмата са съобразени с интересите, възрастовите особености и опита на учениците. Учебната програма следва спираловидния принцип на повторемост и постепенно разширяване на знанията, уменията и компетентностите, отнасящи се за целия етап на обучение.

Модулното обучение по руски език в XI и XII клас дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и за самостоятелност при учене, както и за насърчаване на мотивацията им в перспективата на ученето през целия живот.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Тематични области	Очаквани резултати	Нови знания
<p>I. Аз и другите</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Междудличностни отношения</i> • <i>Отношения между поколенията.</i> • <i>Любов и партньорство в живота.</i> • <i>Реално и виртуално общуване.</i> <p>II. Ежедневие</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Личен живот и професионален избор.</i> • <i>Мечти и реалност.</i> • <i>Мода и стил.</i> <p>III. Здраве и здравословен начин на живот</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Природосъобразен живот.</i> • <i>Живот без стрес.</i> • <i>Пътешествия.</i> <p>IV. Природа и екология</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Екология и екологично мислене.</i> • <i>Екологични организации и инициативи.</i> 	<p>1. Познавателна компетентност</p> <p>В резултат на обучението си ученикът:</p> <p>1.1. фонетика/правоговор</p> <ul style="list-style-type: none"> • разпознава чуждоезиковите звукове и правилно ги учленява; • познава особеностите на словното ударение в руския език; • познава особеностите на логическото ударение в изречението в чуждия език; • познава особеностите на интонационните модели в чуждия език. <p>1.2. правопис</p> <ul style="list-style-type: none"> • разпознава графемите на чуждия език; • познава буквените съчетания и звуковете им съответствия на чуждия език; • познава правописните и пунктуационните правила на чуждия език. <p>1.3. граматика</p> <ul style="list-style-type: none"> • осъзнава граматичните единици като единство от форма, значение и употреба; • познава граматичните категории на чуждия език и езиковите средства за тяхното изразяване - според очакваното езиково ниво (B1); • познава правилата за граматичния строеж на езика - според очакваното езиково ниво (B1). <p>1.4. лексика</p> <ul style="list-style-type: none"> • осъзнава лексикалните единици като единство от форма (правопис и произношение), значение и употреба; • познава основните видове значение на думите – разбира техния буквален смисъл и метафорична употреба; 	<p>A. Фонетика</p> <p>Преговор на изучения материал по фонетика.</p> <p>Затвърждаване на основните фонетични и интонационни норми на произношение в руския език в степен, необходима за решаване на комуникативните задачи. Изграждане на умения и навици за аудирание и разбиране на оригинални звучащи текстове за руската култура.</p> <p>Б. Правопис и пунктуация</p> <p>Обобщаване на основните правописни и пунктуационни норми на руския език в степен, необходима за решаване на комуникативните задачи.</p> <p>Отработване на типични правописни грешки и създаване на практически умения за писмена реч.</p> <p>В. Морфология</p> <p>1. Съществително име</p> <p>Затвърждаване на знанията за вече изучени явления, свързани с основните значения на именителен, родителен, дателен, винителен, творителен и предложен падеж с предлози и без предлози.</p> <p>2. Прилагателно име</p> <p>Систематизиране на изучения материал, свързан с употребата, словоизменението и значението на формите на прилагателните в руския език.</p> <p>3. Местоимение</p> <p>Прилагане на знанията върху изучения материал, свързан със значението, словоизменението и</p>

<ul style="list-style-type: none"> • <i>Опазване на околната среда.</i> • <i>Природно равновесие и ресурси.</i> <p>V. Светът около мен</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Общество и прогрес.</i> • <i>Конфликти и толерантност.</i> • <i>Общество и медии.</i> <p>VI. Моята родина и светът</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Аз – гражданин на Европа и света.</i> • <i>Свят без граници.</i> • <i>Многообразие в съвременния свят.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • познава основните лексикални връзки между думите (напр. синоними, антоними и др.) – според очакваното ниво (B1); • познава словообразователните модели в чуждия език – според очакваното ниво (B1). <p>1.5. словесни действия/езикови функции</p> <ul style="list-style-type: none"> • осъзнава словесните действия/езиковите функции като единство от форма (езикови средства за изразяване на действието), значение и употреба; • познава широк набор от словесни модели за общуване на чуждия език (напр. поздрав, молба, извинение, изразяване на съгласие или несъгласие и др.); • познава различните езикови средства, които могат да изразят една и съща езикова функция. <p>2. Прагматико-стратегическа компетентност</p> <p>Общи езикови умения и навици:</p> <ul style="list-style-type: none"> - за езикова догадка на значението на непознатите езикови елементи от контекст; - за трансфер на усвоените езикови знания към нов контекст на употреба; - за подчиняване на езиковите знания на комуникативното намерение; - за използване на компенсаторни комуникативни стратегии в ситуации на общуване, когато е налице дефицит на езиковите средства, с които ученикът разполага. <p>В резултат на обучението си ученикът:</p> <p>2.1. фонетика/правоговор</p> <ul style="list-style-type: none"> • разбира, когато се говори на книжовен език с нормално темпо, ясна дикция и стандартно произношение; • правилно учленява чуждоезиковите звукове; • поставя правилно словното ударение при изговор на лексикални единици в изолация или в свързано изказване, както и логическото ударение в изречението; 	<p>употребата на различните видове местоимения в руския език.</p> <p>4. Числително име</p> <p>Преговор и обобщаване на изучения материал, свързан със значението и употребата на числителните в руския език.</p> <p>Употреба на числителните в съчетание със съществителни и прилагателни.</p> <p>5. Глагол</p> <p>Придобиване на умения за анализ на глаголните форми, свързани със значението, словоизменението и употребата на:</p> <ul style="list-style-type: none"> - видовете форми в минало, сегашно и бъдеще време, в изявително, повелително и условно наклонение, с отрицание; - инфинитив; - залог на глагола; - глаголни форми (причастия и деепричастия). <p>6. Наречие</p> <p>Преговор и систематизиране на изучения материал, свързан със значението и употребата на различните видове наречия.</p> <p>7. Служебни части на речта</p> <p>Преговор и обобщаване на изучения материал, свързан със значението и употребата на:</p> <ul style="list-style-type: none"> - предлози; - съюзи и съюзни думи; - частици и др.
--	--	---

- използва правилно и уместно особеностите на интонационните модели в чуждия език;
- говори с ясна дикция и стандартно произношение, което не възпрепятства разбирането.

2.2. правопис

- изписва правилно графемите на чуждия език;
- изписва и изговаря правилно буквените съчетания и звуковите им съответствия на чуждия език;
- спазва изучените правописни и пунктуационни норми на книжовния език.

2.3. граматика

- разпознава и осмисля употребата на изучените понятийни категории и граматически структури (вкл. и за изграждане на логическите връзки в строежа на текста);
- в контекст на контролирана употреба използва правилно и уместно изучените понятийни категории и граматически структури, като спазва изучените правила за граматичния строеж на езика;
- при свободна комуникативна употреба прилага уверено сравнително богат набор от изучените граматични структури и форми, като ги подчинява на комуникативното намерение.

2.4. лексика

- разпознава и осмисля употребата на изучените понятийни категории и лексикални единици (думи и изрази) в контекст (вкл. и за изграждане на логическите връзки в строежа на текста);
- в контекст на контролирана употреба използва правилно и уместно изучените понятийни категории и лексикални единици, като борави правилно с изучените словообразователни модели и прилага уместно основните лексикални връзки между думите и изразите;
- при свободна комуникативна употреба използва уверено сравнително богат набор от изучените лексикални

Г. Синтаксис на простото изречение

Изграждане на автоматизирани умения и навици за правилната употреба на субект, предикат и обект на действието в простото изречение; съгласувано и несъгласувано определение; обстоятелство.

Д. Синтаксис на сложното изречение

Преговор и обобщаване на материала, свързан със сложносъчинени и сложноподчинени изречения.

Е. Пряка и косвена реч

Преговор на използването на пряка и косвена реч в руския език. Замяна на пряка с непряка реч.

Ж. Лексика

Обобщаване и систематизиране на изучените лексикални единици, необходими за самостоятелно ползване на езика по предвидените от програмата тематични области. Отработване на използването на лексикалния запас на учениците в речта и обогатяване на речника им със синоними и антоними на ключовите за изучаваните теми думи.

З. Език и култура

Затвърждаване на усвоените интеркултурни компетентности, необходими за решаване на комуникативните задачи при общуване на руски език.

Обобщаване на знанията и уменията за историята и съвременността на Русия; празниците и традициите; националния характер; руския речеви и поведенчески етикет; изкуство; масмедии.

	<p>единици, като ги подчинява на комуникативното намерение.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2.5. словесни действия/езикови функции • разпознава и осмисля употребата на словесните действия (езиковата функция) за пълноценно общуване на чуждия език; • в контекст на контролирана употреба използва правилно и уместно изучените словесни действия и поведенчески модели (напр. поздрав, молба, извинение, изразяване на съгласие или несъгласие и др.); • при свободна комуникативна употреба използва уверено широк набор от изучени словесни действия и модели (напр. поздрав, молба, извинение, изразяване на съгласие или несъгласие и др.), като ги подчинява на комуникативното намерение. 	
--	---	--

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

ХОРАРИУМ ЗА МОДУЛА	XI клас	XII клас
Годишен брой учебни часове	0 учебни часа	31 учебни часа (31 учебни седмици по 1 учебен час седмично)

Препоръчително разпределение на учебните часове:

За нови знания	до 3 учебни часа
За упражнения	до 12 учебни часа
За преговор	до 12 учебни часа
Практически дейности/работа по проекти	до 4 учебни часа

ОЦЕНЯВАНЕ

Текущи оценки за учебен срок:	
Устни изпитвания и участие в работа в клас	минимум 1 оценка

ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КЛЮЧОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ, КАКТО И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

Тази учебна програма дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и самостоятелност при учене, както и насърчаване на мотивацията им в перспективата на ученето през целия живот.

При профилираното обучение по руски език в XI клас и в XII клас основната цел е цялостното систематизиране, надграждане и обобщаване на усвоените знания, умения и отношения, като се осигурява възможност ученикът да:

- развие езиковите, социокултурните и ключовите компетентности;
- прилага на практика изучавания език: да чете, да разбира устна реч, да общува, да се изразява в писмена и устна форма;
- съпоставя, сравнява, открива съвпадения и различия, обобщава, търси и предлага свои решения;
- изгради положително отношение към изучаването на руски език и култура.

В процеса на профилираното обучение се поставя акцент върху:

- личностно-ориентирано обучение, което позволява индивидуализиран и диференциран подход;
- комуникативен подход с акцент върху практическата насоченост на обучението;
- формиране на базова култура на личността: нравствена, правна, естетическа, физическа, култура на труда, на общуването и за развиване на творчески умения и независимо мислене на учениците;
- принципа на преподаване от лесно към трудно, от изучено към ново, като работата се базира на личния опит и изучаването по другите учебни предмети, като новият материал се съпоставя с изучения;
- интегрираното изграждане на четирите езикови умения с превес на устната реч;
- използването на руски език като език на общуването в клас (родният се използва при необходимост);
- изграждането на нагласа за межкултурно общуване, развиване на толерантност и интерес към други култури и модели на поведение, както и на чувство за национална идентичност при поднасяне на социокултурната информация за Русия и за рускоезичния свят.

Ключови компетентности	Дейности и междупредметни връзки
УМЕНИЯ ЗА ОБЩУВАНЕ НА ЧУЖДИ ЕЗИЦИ	интегрирано изграждане на четирите езикови умения: слушане, говорене, четене и писане чрез разбиране и съставяне на устни и писмени послания, разбиране и изразяване на мисли, факти, мнения, чувства и отношения както в устна, така и в писмена форма в предвидими и познати ситуации; използване на помощни материали и техника.

КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК	обогатяване на лексиката и осмисляне на отделни граматически категории, развиване на усет за правилен избор на езикови форми, подходящи за конкретен контекст, връзка с учебен предмет български език и литература .
МАТЕМАТИЧЕСКА КОМПЕТЕНТНОСТ И ОСНОВНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА ПРИРОДНИТЕ НАУКИ И НА ТЕХНОЛОГИИТЕ	дейности за запознаване с основни математически действия и концепции и с основни принципи и методи на природните науки и технологиите, както и отражението им върху природната среда, връзка с изучавания материал по учебните предмети математика .
ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНТНОСТ	използване на системи за електронно обучение в часовете по руски език за развиване на езикови умения чрез ИКТ, връзка с учебен предмет информационни технологии .
УМЕНИЯ ЗА УЧЕНЕ	натрупване на знания и опит за осъзнаване на потребност от мотивирано учене и необходимост от постоянно самоусъвършенстване чрез: <ul style="list-style-type: none"> • ролеви игри и симулации; • самостоятелни задачи, отговарящи на индивидуалните интереси на учениците; • представяне на съчинения, стихотворения, песни и пиеси; • работа по проекти и презентации; • дидактически игри в устна или писмена форма (съставяне на фрази, истории с определени думи, групиране на думи, кръстословици и т.н.); • извънкласна дейност, обвързана с учебния процес (посещения на кино, театрални или оперни постановки на руски език или свързани с културния контекст на рускоговорящите страни, изложби, уроци, изнесени сред природата и свързани със заобикалящата среда, участие в училищни и извънучилищни проекти, представления, тържества, срещи с носители на езика и др.); • използване на съвременни и класически средства за обучение: аудио- и мултимедийни материали; печатни материали (разкази, комикси, откъси от книги, проспекти, брошури и др.); • електронно обучение (образователен софтуер, онлайн ресурси), връзка с всички учебни предмети.
СОЦИАЛНИ И ГРАЖДАНСКИ КОМПЕТЕНТНОСТИ	участие в екипни проекти и индивидуални дейности, възпитаване в норми на поведение и изграждане на ценностна система и гражданско самосъзнание; осмисляне на националната

	културна идентичност чрез опознаване културите на другите народи, връзка с всички учебни предмети.
ИНИЦИАТИВНОСТ И ПРЕДПРИЕМЧИВОСТ	работа в екип и изпълнение на индивидуални задачи, приучаване към спазване на срокове, развиване на новаторско мислене и приемане на нови идеи, връзка с всички учебни предмети.
КУЛТУРНА КОМПЕТЕНТНОСТ И УМЕНИЯ ЗА ИЗРАЗЯВАНЕ ЧРЕЗ ТВОРЧЕСТВО	дейности за опознаване на националната култура в контекста на световното и европейското културно наследство, проекти, творчески инициативи, участие в постановки, празници и др., посветени на България и на страните на изучавания език, и за развиване на креативност, връзка с учебните предмети български език и литература, музика и изобразително изкуство.
УМЕНИЯ ЗА ПОДКРЕПА НА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ И ЗА ЗДРАВΟΣЛОВЕН НАЧИН НА ЖИВОТ И СПОРТ	дейности, формиращи навици за природосъобразен и здравословен начин на живот, положително отношение към световното и националното културно наследство, връзка с учебния предмет физическо възпитание и спорт.